

Landsbyggsnytt

Örebro kommun

#4
2023

Anna-Karin, Birgitta och Jim vann Landsbyggspriset 2023

Samverkan för Ölmbrotorps utveckling
Möjligheter för föreningar och näringsliv
Förening med anor i Närkes Kil

Arbetet för landsbygdsdelegationen är bara i sin linda

Det första året med landsbygdsdelegationen, som ligger under Kommunstyrelsen, börjar lida mot sitt slut – men vårt arbete har bara börjat. Som ordförande för en helt ny delegation kan jag ärligt säga att den här första tiden har varit lite av ett sökande. Vi ska hitta formen för hur vi vill att delegationen ska jobba och vi vill se till att det alltid finns en diskussion kring landsbygd och landsbygdsutveckling i respektive nämnd – helt enkelt att landsbygds-perspektivet är en självklarhet. Som hjälp har vi Landsbygdsprogrammet och det blir vår bibel för hur vi ska arbeta.

Många blev besvikna när Landsbygdsnämnden försvann vid årsskiftet och det kan jag förstå. Men det betyder inte att fokuset på landsbygden försvinner, det är där vi i delegationen kommer in. Vi vill vara med och se vad som händer och sker på landsbygden och även om vi inte alltid själva har synpunkter lyssnar vi och tar in vad invånarna i respektive område har att säga. Vi kan, tillsammans med alla boende på landsbygden, det här med landsbygd. Vår utmaning ligger däremot i att få alla nämnder att förstå att delegationen finns och att de kan använda oss för våra synpunkter utifrån ett landsbygdsperspektiv.

Nu gäller det att hitta formen och få till verkstad av alla utredningar som görs. Ni boende på landsbygden har alltid

en snabb ingång till både politiker och tjänstemän genom delegationen och Micke och Lena på landsbygdsenheten. Vårt täta samarbete fungerar jättebra och vi finns till för att förmedla era synpunkter och idéer.

Bo Åkerlind (C)
Ordförande i
landsbyggsdelegationen

Jag har bott på landsbygden i hela mitt liv. Med åren har de olika arbetstillfällena varierat med allt från lantbruk, bygga ishockeybanor runt om i Sverige till att odla shiitakesvamp, salix och driva åkeri. Det är på landsbygden jag har mina rötter och det politiska engagemanget för den har varit en stor del av mitt liv sedan mitten av 1980-talet.

Det händer mycket på landsbygden och så här i juletider har julmarknaderna avlöst varandra på hela vår landsbygd. Det är fantastiskt att se ett så stort engagemang i föreningshusen runt om i kommunen. Jag vill till sista lyfta de olika pubkvällarna som också arrangeras lite varstans på vår landsbygd. De möjliggör att träffa folk från bygden och att slippa åka in till stan för att besöka en pub. Helt enkelt ett bra sätt att träffa varandra.

Med önskan om en god jul och gott nytt år! ■

Landsbygdsnytt tillbaka som tryckt tidning nästa år!

Landsbygdsnytt är ett värdefullt kommunikationsmedel och i och med att Landsbygdsnytt blev helt digital under 2023 har det stått klart att betydligt färre har tagit del av tidningens innehåll. Under 2024 och 2025 har vi därför beslutat att Landsbygdsnytt åter igen ska delas ut i tryckt format till alla hushåll på kommunens landsbygder, men då med två nummer årligen, ett på våren och ett på hösten.

Det kommer fortfarande vara möjligt att prenumerera på tidningen digitalt: orebro.se/landsbygdsutveckling – där finns även ett arkiv av tidigare utgåvor att läsa

Vi ses igen 2024!

Landsbygdsnytt #4 2023

Ansvarig utgivare: Lena Norrström, 019-21 20 42

Distribution: orebro.se/landsbygdsutveckling

Nästa nummer kommer i våren 2024.

Har du synpunkter eller tips? Kontakta oss: landsbygdsnytt@orebro.se

Produktion: Clearberry AB – info@clearberry.se

Text och foto: Maria Eremo

Text, foto och form: Anders Jakobson

Landsbygdsnytt är en informationstidning som ges ut av Örebro kommun. Syftet är att vara en kanal för information från kommunen som berör landsbygderna i Örebro kommun. Tidningen är också ett sätt att informera om Örebro kommuns strategiska arbete med landsbygdsfrågor, upplysa om tillgängliga bidrag för landsbygdsutveckling och berätta positiva och inspirerande historier från vår landsbygd. Det är inte möjligt att annonsera i tidningen och vi skriver heller inte artiklar i syfte att göra reklam eller favorisera till exempel företag. Tidigare utgåvor av Landsbygdsnytt finns att läsa i pdf-format på orebro.se/landsbygdsutveckling

Anrik skytteklubb i Närkes Kil

I över 120 år har Närkes Kils skytteförening fostrat duktiga skyttar, som exempelvis Lars Ekström som vann Svenska Dagbladets riksskyttetävling 1974 i konkurrens med 12 000 skyttar. Den nuvarande styrelsen kämpar på för att bibehålla nivån i framtiden.

I dörren till Närkes Kils skytteförenings klubbstuga gapar ett stort hål strax under handtaget. Det är tydliga skador efter slag och det är uppenbart att det precis har varit ett inbrott. Ordförande Peter Blom är vanligtvis ute och kollar av läget ett par gånger i veckan så inbrottet är väldigt fårskt.

– Tidigare har vi inte haft sådana här problem, men vi har sett att det hänt saker under de senaste månaderna. Åverkan och klotter och nu även inbrott tyvärr.

Skytteföreningen är en ideell förening med anor. 1901 grundades föreningen och cirka 40 år senare byggdes Hallskogsvallen där verksamheten är än i dag. Peter Blom klev in i föreningen och blev ordförande 2021.

– Jag började skjuta som tioåring på 70-talet. För ungefär tio år sedan gick jag och några till med i en pistolskytteförening i Fjugesta och sköt gevär i Garphyttan. Vi var här och tittade lite och banan var fallfärdig med mycket sly. Vi frågade dåvarande styrelsen om vi kunde hjälpa till. 2020 började vi röja och nu har vi lagt en hel del av

föreningens pengar på att komma i ordning. Det är en anrik förening där många duktiga skyttar kommit fram genom historien.

Det är i dag ungefär 100 betalande medlemmar. Peter menar att det är en bra nivå, men att de gärna skulle vilja vara fler.

– Det är en väldig blandning. Från 25 år upp till högre pensionsåldern, men de flesta är mellan 30 och 50. Vi vill starta en ungdomsverksamhet, men har inte hunnit med det när vi fokuserat på att komma i ordning. Frågan har lyfts och det är inte orealistiskt att en sådan finns om fem år, ifall intresset finns och vi kan få med lite aktiva föräldrar.

Medlemmarna har möjlighet att nyttja skjutbanan alla dagar i veckan under begränsade tider. Skjutförbud råder under högtider och när det är fotbollsträning på planen intill. Träning med salongsgevär, 22LR, sker på onsdagar och nästa år startar träning med 300-metersskytte.

– 300-metersskytte har varit lite av Närkes Kils skytteförenings stora

paradgrej och på sensommaren varje år är det klubbmästerskap.

Utöver det har föreningen fyra arbetsdagar och en ständigt pågående aktivitet.

– Under de senaste åren har vi jobbat med att få en bild av vilka vi är i föreningen och vilka intressen som finns för att satsa på rätt typer av aktiviteter.

Om man känner sig sugen på att börja med skytte, hur går man då till väga?

– Då kontaktar man oss och så får man vara med under träning och lära sig att hantera vapen. Säkerhet är nummer ett. Sen är det en personlig aspekt också. Vi har en del villkor som man behöver godkänna och sen vill vi lära känna människorna. Det är viktigt nu och det var viktigt även förr. ■

Läs mer på Facebook:
Närkes Kils Skytteförening

Peter Blom utanför målstugan, som ligger längst ner på den 300 meter långa skjutbanan.

Samverkan i Ölmbrotorp

Peter Töndel, Johan Bååk, Ingvar Persson, Nisse Eklöf, Theresa Jüttner, Matti Sigelid, Frida Ruthström.

I Ölmbrotorp är det fullt med aktivitet och engagemanget för bygden är stort. Det var i samband med beslutet att lägga ner vård- och omsorgsboendet Ölmbrogården tidigare i år som Ölmbrotorpsborna beslutade att mobilisera sig på allvar.

– Allt gick så fort från att vi fick höra om planerna till att beslut togs. Vi var tvungna att spontant gå samman och bildade då en arbetsgrupp, säger Theresa Jüttner.

Bland annat hölls ett stormöte där känslan av sammanhållning gick att ta på.

– Det var en folkrörelse och även barnen hördes. Det var en mäktig känsla, säger Nisse Eklöf.

I april togs beslutet och i juni stängdes Ölmbrogården. Även om beslutet gick emot gruppens önskan har de fortsatt att engagera sig för bygden och dra upp planer för framtiden.

– Vi tycker att kommunen satsar mycket söderut, men vad händer egentligen i vår norra kommundel, undrar Nisse.

Idéerna, drivkraften och inspirationen för Ölmbrotorp med omnejd råder det inte brist på. Gruppen menar att det är ett attraktivt område, med stora möjligheter av nybyggnation, men som aldrig riktigt fått en ärlig chans.

– Det är en idyll här ute. Många med barn flyttar hit och det kommer att växa, säger Frida Ruthström.

Tack vare det stora engagemanget i bygden har nu Ölmbrotorp i närtid fått en obemannad livsmedelsbutik. Det är det gamla lagret hos PJ Inredning och design som har förvandlats till en 24Food där inpassering sker med bank-id.

– Det här har varit på gång tidigare, men detta blev en bra lösning, säger Peter Töndel, som representerar PJ:s.

– Det är så fantastiskt och bra! PJ:s ger ett enormt mervärde och är en viktig samlingspunkt för oss, säger Theresa.

Nu finns det tankar i bygden om de tomma lokalerna efter Ölmbrogården.

– Vi önskar därför en dialog med kommunen så att vi slipper gå runt och vara oroliga för vad det kan bli. Vi önskar en hyresgäst med lokal anknytning som vill Ölmbrotorp väl. Det ska vara något som är bra för byn, säger Matti Sigelid.

– Vi vill absolut inte bara sitta och gnälla, säger Frida.

– Nej precis, kom hit och lyssna på oss om vad vi i byn vill, säger Matti.

Johan Bååk, som bland annat är engagerad i den högst levande discgolfbanan i byn, säger:

– Det är dialogen om Ölmbrotorp 2.0 vi vill föra.

Just discgolfbanan är en stor orsak till att byn är välbesökt. Cirka 3000 rundor och 400 spelare per år ger liv och rörelse.

– Banan drar hit folk från alla möjliga håll av landet. Det är så klart väldigt kul, säger Johan.

Till våren hoppas man att det planerade utegymmet i anslutning till idrottsplatsen börjar byggas.

Ölmbrotorp sjuder av liv och just det vill de boende att alla ska förstå. Discgolf, Axbergs IF, gymna för alla åldrar, isbana, spår för längdskidåkning, mattcurling, boule, frisör, tipspromenad varje söndag, midsommarfirande, ungdomsgård, vävstuga och kultur med Helena Hedlund i spetsen i Folkets hus är lite av det som erbjuds.

– Därför startade vi hashtaggen **#jagärörebro**. Där lyfter vi och ser möjligheter. Där vill vi skapa inspiration och se det positiva – i hela kommunen! Där kan vi visa vad en liten satsning kan göra och komma med små positiva tips. Vi vill få kommunen att se att landsbygden kan vara

en källa för inkomster, säger Matti.

Arbetsgruppen för utveckling av Ölmbrotorp kan se det fina i att de får engagera sig, men vill också kunna känna den där grundtryggheten genom att kunna ha en bra dialog med kommunen om framtiden.

– Vi vill bo här och det gagnar kommunen om vi är en levande landsbygd, säger Ingvar Persson, som representerar vägföreningen.

– Det borde vara en självklarhet med en levande kommun i alla delar, säger Nisse.

– Det har varit, och är fortfarande, tufft och utmanande. Men vi jobbar tillsammans och det ger så mycket, säger Theresa. ■

Discgolf är stort i Ölmbrotorp.

Foto: Mathias Spärd

Hallå där Lena Norrström landsbygdsstrateg på Örebro kommun...

Vad säger landsbygdsenheten om invånarnas tankar och synpunkter?

– Vi har full förståelse för att det här en tuff förändring för Ölmbrotorp och att det finns många frågor. Det är viktigt att vi nu är med och samverkar med bygden om utvecklingen framåt. När goda idéer och önskemål om dialog kommer från bygden är det extra viktigt att kommunen är lyhörda. Det finns en fantastisk kraft hos alla engagerade i Ölmbrotorp och ett stort engagemang för bygdens utveckling.

Vad kan ni göra?

– Vi på Örebro kommuns landsbygdsenhet har nu haft ett första möte med utvecklingsgruppen i Ölmbrotorp. Vi

tyckte mötet var givande och det var intressant att få ta del av gruppens tankar och visioner. Vi kan vara med och lyssna in behov och stötta bygden utifrån vårt uppdrag som beskrivs i kommunens landsbygdsprogram. Det handlar om att på olika sätt kunna vara behjälpliga i utvecklingsgruppens eget arbete samt informera om hur kommunen fungerar och hur vi bäst kan samverka, men också vad vi inte kan påverka.

Hur ska ni jobba framåt?

– Under mötet enades vi om vi ska verka för att få till träffar mellan utvecklingsgruppen i Ölmbrotorp och de aktörer som på olika sätt är

ansvariga för hur Ölmbrogårdens lokaler kommer att användas de kommande åren. Målet blir inledningsvis att reda ut om det eventuellt finns några framtida användningsplaner för Ölmbrogårdens lokaler redan nu. Vår ambition att utvecklingsgruppen också ska få möjligheten att presentera sina idéer om hur lokalerna kan bidra till något positivt i bygden. Vi har inte mandat att lova något, men det är vad vi vill jobba för. Först måste det som sagt utredas vilka behov, uppdrag och ståndpunkter som finns kring lokalerna i dag. Vi kommer att ha ett nytt möte med utvecklingsgruppen efter nyår och hoppas på att fortsätta med den goda dialogen. ■

Vinnarna av Landsbygdspriset 2023

För femte året i rad delades Örebro kommuns landsbygdspris ut. I år samlades vinnarna i Rådhuset i Örebro den 7 december för prisutdelning och mingel.

Stora Landsbygdspriset: Birgitta Åberg Andersson

Birgitta flyttade till Vinön våren 2009 och blev direkt en engagerad röst för Hjälmarens pärla. Under åren har de olika engagemangen varit både små och stora, men Birgittas brinnande lust har inte minskat, kanske bara skiftat fokus.

– Nu senaste åren har det varit genom föreningen Hjälmarens vänner för att i ett större perspektiv kunna arbeta med Hjälmårfrågor.

Hur känns det att få Stora Landsbygdspriset?

– Jag känner mig väldigt hedrad, glad och stolt och det tänker jag vara. Tänk att jag som kommit utifrån och hittat på en massa för Vinön genom åren får ta del av det här priset. Jag kämpar på och fortsätter med det jag tycker är roligt. Jag ska bjuda styrelserna i Hjälmarens vänner och Vinöns ekonomiska förening på fest för prispengarna.

Kan du förstå varför du har fått det?

– Jo, men det kan jag väl. Jag tycker att jag är värd detta pris. Sen har jag ju ingen aning om vilka andra som har varit nominerade, men jag tycker att jag har gjort mycket bra för vår landsbygd.

Vad är du mest stolt över?

– Vi har jobbat hårt för en gemensam lösning för vatten och avlopp och det kommer nu att bli kommunalt. Det har varit ett enormt tufft och hårt arbete

under många år. Det känner jag en stolthet över och jag hoppas att jag lever och får vara med det när det blir verklighet. Jag har absolut inte varit ensam i arbetet, men jag har drivit frågan från början till slut. Jag är också väldigt stolt över åren jag var ordförande i Vinöns kultur- och hembygdsförening. Vi gjorde massor och vi fick många ekonomiska bidrag som gjorde att vi kunde genomföra mycket. När jag tänker tillbaka på den tiden känner jag mig stolt. Jag kom utifrån med nya ögon. Det var en väldigt fin tid. ■

Utdrag ur motiveringen:

Birgitta har under många år arbetat för landsbygdsutveckling. Hennes fokus har varit Vinön med omnejd. Under de senaste åren har Birgitta engagerat sig extra i Hjälmarens utveckling. Birgitta har, på olika vis, lyckats att sätta Vinön och Hjälmarerna på kartan.

Unga Landsbygdspriset: Jim Holmgren

För två år sedan flyttade familjen Holmgren till en gård i Glanshammar och på lika kort tid har Jim lyckats förvandla en vattensjuk åker till välmående odlingsmark med Holmgrens regenerativa familjegård. Nu inspirerar han andra genom konsultering, visningar och sitt aldrig sinande engagemang för det lokala och närproducerade.

Hur känns det att få Unga Landsbygdspriset för framgångsrikt företagande?

– Det är jättehäftigt! Att någon har tänkt på mig i det jag gör. Jag kämpar på här på åkern och tänker inte alltid på att andra kanske ser vad man gör. Att få pris och bli uppmärksammat så här känns jätteroligt. Prispengarna går in i gården för att utveckla företaget ännu mer. Jag vill få i gång fler projekt som kan sprida kunskapen. Att kunna ta mig an större projekt som blir allmänt känt och inte bara småskaligt.

Kan du förstå varför du har fått det?

– Jo, men det kan jag. Det har varit ett otroligt slit att få i gång gården. Två år senare kommer folk hit och vi har

stora visningar. Det är annorlunda med det småskaliga, men det är kul att kunna vara en inspiration och att tänka lokalt hela vägen och visa att det fungerar. Jag är miljövetare i grunden och jag använder mycket av min kunskap för att visa hur jag tänker kring vår gård, det ger mer av en naturupplevelse att odla på det här viset.

Vad är du mest stolt över?

– Att jag försöker tänka så lokalt som möjligt. Det har varit en dröm, att leva som man lär. Det finns så mycket kunskap och resurser lokalt.

Det blir en symbios och jag letar hela tiden samarbeten med både andra bönder och andra företagare som kan passa min verksamhet. Det är jag riktigt stolt över, att jag kan stå upp för det jag tror på. Och så klart allt hårt arbete som det inneburit i både snö och regn. ■

Utdrag ur motiveringen:

Förutom odlingarna så är Jim entreprenör inom trädgårdskonservering och trädgårdskonservering. Jim är en utmärkt representant för ungt entreprenörskap och företagande på vår landsbygd.

Hedersomnämmande: Anna-Karin Lööv

Anna-Karin Lööv är förskollärare på Östernärkes familjecentral och där har hon varit med sedan starten 2006. Många av Östernärkes invånare har alltså mött Anna-Karin genom åren och hur mycket hon har betytt, och fortfarande betyder för många, är tydligt.

Hur känns det att få årets hedersomnämmande?

– Omtumlande, jag är så glad! Det är överraskande. Men ”Hjälp!” tänkte jag när jag fick beskedet. Jag älskar mitt jobb och det har tydligen lyst igenom. Jag blir alldeles rörd. Jag är ödmjukt tacksam för nomineringarna och vill skicka en stor varm kram till alla som har nominerat mig. Jag har inte på långa vägar förstått att det jag har gjort har satt sådana spår att jag skulle få ett hederspris. För prispengarna blir det troligtvis en middag för hela min stora familj.

Kan du förstå varför du har fått det?

– Människor har väl sagt genom åren att familjecentralen har haft betydelse för dem, men det betyder ju inte att jag som person har haft det. Utan mer konceptet med att alla

som är där har en del i hur stämningen är på familjecentralen. Jag jobbar för att familjecentralen ska ha en god atmosfär och att alla alltid känner sig välkomna oavsett bra eller dåliga dagar. Jag är väldigt glad i mitt jobb.

Vad är du mest stolt över?

– Att vi har lyckats utveckla familjecentralen till det den är i dag vad det gäller öppettider, verksamhet och sagostig men också samverkan med andra partners. Att vi når ut till så stor andel av familjerna i Östernärke. Vi åker även ut och träffar föräldrar och barn där de bor. Dels i grupp

med utflykter till exempelvis Asker eller Kilsmo, dels att vi kan träffa enskilda under promenader och ha samtal på det viset. ■

Utdrag ur motiveringen:

Ord som ofta förekommer i nomineringarna är respekt, värme, förståelse, engagemang, empati och stöttepelare. Det säger mycket om Anna-Karin, men även mycket om familjecentralernas betydelse, kanske särskilt på landsbygden, där det kan vara långt mellan husen och där förutsättningarna för transporter inte är de bästa.

Nya möjligheter för landsbygdens näringsliv

Nu öppnas en möjlighet för näringslivet på landsbygden när Örebro kommun presenterar ett helt nytt koncept där pengar finns att söka för lokal näringslivsutveckling.

– Syftet är att stimulera till lokalt engagemang bland företagen på orten, ta vara på idéer och öka möjligheten för företagare att skapa ett ännu bättre företagsklimat, säger Göran Dahlén, näringslivsdirektör.

Idén föddes under medborgarbudget i Kilsmo och Ölmbrotorp 2021 och 2022.

– Det i kombination med önskemål från politiken att skapa ett näringslivspaket för landsbygden stämmer bra överens om hur vi både vill och ska jobba, säger Mikael Ekman, landsbygdsstrateg.

Satsningen är redan i gång och kommunen har träffat företagarföreningarna i Östernärke, Tysslinge och Glanshammar – de tre företagarföreningar som i dagsläget är aktiva. Det finns upp till 250 000 kronor per område och år att söka för satsningar

som främjar landsbygdens näringsliv.

– Då kan man ställa sig frågan hur bästa satsningen ser ut. Vi vill att företagarna själva kommer fram till vad som är bäst för näringslivet i just deras område. Det är därför vi har vänt oss till företagarföreningarna som ska bilda fokusgrupper, berättar Göran.

Det är föreningarna som själva bestämmer tempot då det är viktigt att allt sker utifrån deras eget behov och timing.

– Vi är väldigt glada över att få fortsätta vara en del av arbetet med att utveckla näringslivet på landsbygderna, säger Lena Norrström, landsbygdsstrateg.

Den öronmärkta summan är enbart till för näringslivet och ska komma flera företag till godo, inte endast medlemmar i företagarföreningarna.

– Därför är det viktigt att föreningarna bjuder in brett. När förslag har tagits fram ska alla företag i respektive område bjudas in. Viktigt är också att förslagen inte ska gynna en enskild företagare, säger Göran.

Satsningen är ingen engångsgrej utan förväntas fortsätta även efter 2024.

– Vi har inte gjort något liknande tidigare, det är nytt att det kommer underifrån och från företagarna själva på det här viset. Det här ger helt klart nya möjligheter, säger Mikael.

– Det finns verkligen kraft och bra idéer i de olika områdena om man bara lägger lite tid på dem. Det ska bli spännande att successivt se vad som händer, säger Göran.

Projektet ska drivas av den lokala företagarföreningen som också är mottagare av medlen. Projektet ska vara slutförda inom två år. ■

Förändringar för föreningsbidrag

Örebro kommun har gjort en bidragsöversyn och kombinerat sex tidigare bidragstyper till fyra.

Översynen ger bättre möjligheter för landsbygdsföreningar att få bidrag för investeringar jämfört med tidigare. Landsbygd är numera även ett av de hållbarhetskriterier som Örebro kommun jobbar utifrån, vilket betyder en högre prioritet. Från och med 2024 finns följande bidrag: Investeringsbidrag, Utvecklingsbidrag, Startbidrag för föreningar på landsbygden och Evenemangsbidrag för landsbygden.

Investeringsbidrag delas in i mindre och större investeringar. Bidrag för mindre investeringar (under prisbasbelopp) kan sökas löpande under året, men har följande stoppdatum när beslut ska fattas: 31 mars, 30 september och 30 december. Bidrag för större investeringar (över prisbasbelopp) beslutas av Kultur- och fritidsnämnden och där finns följande sista ansökningsdatum: 28 februari för beslut i maj och 31 augusti för beslut i november.

Utvecklingsbidrag delas också upp på mindre och större bidrag baserat på prisbasbelopp. Mindre söks löpande och större beslutas av Kultur- och fritidsnämnden och har samma sista ansökningsdatum som investeringsbidraget.

Startbidrag för föreningar på landsbygden går att söka för kostnader i samband med föreningens uppstart upp till 10 000 kronor. Detta kan göras när som helst under året. Även evenemangsbidrag kan sökas löpande.

Både investeringsbidraget och utvecklingsbidraget har öronmärkta pottor för specifika föreningstyper och viktigt att notera är att investeringsbidraget öppnar för bredare

Foto: Michelle Henderson/Unplash

investeringar för landsbygdsföreningar, som tidigare bara kunde söka bidrag för upprustning av samlingslokaler. Föreningarna kan söka bidrag för hälften av sin investerings- eller utvecklingsbudget.

Alla bidrag söks via verktyget Interbook GO. Kultur- och fritidsförvaltningen planerar att hålla föreningsträffar under våren med information om bidrag, hur man söker samt möjligheter att träffa handläggare och ställa frågor.

Mer information om Örebro kommuns bidrag finns på orebro.se/foreningsstod ■

Höjd avfallstaxa 1 januari

Örebro kommuns avfallsverksamhet behöver öka taxentäkterna med 27 miljoner kronor 2024 för att vara självfinansierade. Det beror framför allt på ökade kostnader för bland annat drivmedel, höga prisindexeringar på entreprenader och att det kommer bli obligatoriskt att sortera ut matavfall.

Ett av de vanligaste avfallsabonnemangen påverkas så här av den föreslagna taxehöjningen:

Småhus med ett 140 liters kärl, med hämtning varannan vecka och utsortering av matavfall, får en kostnadsökning på 530 kronor per år. ■

Sortering av matavfall blir obligatoriskt

Vid årsskiftet blir det obligatoriskt att sortera ut sitt matavfall från övrigt avfall i enlighet med regeringens beslut och EU:s avfallsdirektiv.

Har du ett eget avfallsabonnemang "Hämtning av osorterat avfall" är det läge att ändra det till abonnemang "Hämtning av matavfall."

Örebro kommun ställer också ut matavfallskärl till dig som inte har det.

Abonnemanget "Hämtning av matavfall"

är billigare än abonnemanget "Hämtning av osorterat avfall" som försvinner efter årsskiftet

Ändra avfallsabonnemang på orebro.se/avfall under rubriken Självservice. Gör man ingenting ändras avfallsabonnemang automatiskt vid årsskiftet. ■

Foto: Fredrik Kallén/Örebro kommun

Fler ambulanser till Ukraina

I årets första nummer av Landsbygdsnytt berättade vi om ett gäng i Glanshammar som byggde om bilar till ambulanser som via Swedish Rescuers skickades till Ukraina. Under året har ännu fler bilar byggts om – på flera olika platser i kommunen.

Med lika delar skämt och allvar utmanade gänget i Glanshammar andra duktiga mekaniker i kommunen att bidra, och så har det också blivit. I Stora Mellösa har kompisarna Fredrik och Axel sett till att en ambulans gått i väg till kriget i Ukraina.

– Det gjorde vi i våras, utan att ha sett Glanshammargängets utmaning till oss på andra sidan Hjälmaren, säger Fredrik och skrattar.

Det blev bara en bil. Även om duon gärna hade gjort fler.

– Jag hittar inte tiden till att göra fler just nu tyvärr. Det har varit lite kärvarer på den här sidan av Hjälmaren, jag vet inte om folk här inte har lika bra koll. I Glanshammar har de varit otroligt duktiga.

Fredrik har ett stort mekaniskt intresse och tycker inte att arbetet med bilen var särskilt svårt.

– Vi fick byta växel-lådan, men annars handlar det mer om funktion och rätt inredning än finish. Jag vill passa på att skicka ett tack till Bobos däck här i Stora Mellösa som sponsrade bilen med nya däck och lät oss hållas i hans lokaler, säger Fredrik.

I Attersta har Jan och sonen Per tillsammans med bröder och grannar fixat två ambulanser. De fick frågan från Karl i Glanshammar om de ville ställa upp – och de ville det.

– Det kändes självklart. Det har varit lättarbetade bilar och inga problem alls. Det känns bra att vara med och göra något, säger Jan.

Bil nummer två gick i väg i oktober

och gänget i Attersta har fått en tack-film från en ukrainsk soldat.

– Jag förstod ingenting av vad han sa, men jag förstår ju att de ville visa sin tacksamhet, säger Jan.

Jan har inte gjort något liknande tidigare, men han och gänget kan tänka sig att göra fler om rätt bil dyker upp.

– Vi ställer upp!

Gänget i Glanshammar fortsätter att bygga om bilar och i november skickades tre nya till Ukraina.

Sammanlagt har de fått ihop runt 20 bilar.

– De nya är fyllda med bland annat tre elverk som kommer att göra nytta när det blir kallt. En av dem har splitterskyddats med svetsade plåtar för rutorna, vilket sponsrades av ett företag i Glanshammar, säger Mattias.

Han berättar att engagemanget med att förse gänget med utrustning har

avtagit, men att de har fått med en pensionär som är med och mekar. Det övergripande engagemanget är dock fortfarande starkt.

– En läkare i Falun har samlat ihop pengar till två bilar där en byggts i Glanshammar och en i Attersta. Vi har levererat en bil till den svenska soldaten Okänd soldat. Han har nämnt oss vilket gav uppmärksamhet

på framför allt X (Twitter) som lett till en del ekonomiska donationer. En företagare i Glanshammar har skänkt ett sjukhustält för 20 personer, komplett med uppvärmning, sängar, filter, belysning med mera. Han har även skänkt ett verktygsskåp och verktyg. De håller på att bygga en verkstad för att serva och reparera ambulanserna som slits enormt mycket. ■

Uppföljning angående byggnationen i Stora Mellösa

I förra numret av Landsbygdsnytt skrev vi om Karl Fredrik Leijonhufvud som vill bygga cirka 80 bostäder på ungefär 25 hektar av området Sandåker i Stora Mellösa.

Den 17 oktober hölls ett informationsmöte i Björneborgs bygdegårdsförening där drygt 30 personer medverkade och Michaela Bolin, planarkitekt, Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, sammanfattar mötet som ”jättebra”:

– Vi började med att jag drog en presentation om hur detaljplane-processen går till och vad vi som kommun ser som förutsättningar och mål. Karl Fredrik berättade om sina visioner för området och lite mer om hur processen har sett ut för dem. Sen hade vi frågestund. Det blev en hel del frågor, till exempel om hur dagvattnet kommer hanteras så att det inte påverkar intilliggande fastigheter och gata, hur det är planerat för förskola/skola, hur det kan påverka trafiken genom Stora Mellösa, om hur fornminnen ska

hanteras, och generellt hur planen kan påverka utbudet av service i orten. Sammanfattningsvis kan man säga att deltagarna hade en hel del frågor och funderingar men också generellt var positiva till planen. Efter dragningen bjöd Karl Fredrik på fika och många stannade kvar och pratade vidare, då framkom det också att flera hade varit lite oroliga innan, men kände sig mycket lugnare nu när de fått svar på sina frågor. Så det känns som att vi lyckades med det vi ville uppnå med ett så tidigt möte. Vi fick värdefull information från boende, knöt kontakter och de fick i sin tur svar på sina frågor och kände sig tryggare.

Landsbygdsnytt vill också förtydliga att bilden på förra numrets framsida inte visade området Karl Fredrik vill bygga på utan den vyn boende i de tänkta bostäderna kommer att ha. I själva artikeln i tidningen framgick det mer tydligt vilket område det faktiskt handlade om. ■

Foto: Annika Spectra

Så här enkelt tar du hand om stekfettet i jul

Låt inte stekfettet från julmaten orsaka stopp i avloppet. När det spolats ner i diskhon stelnar det till stora klumpar, orsakar stopp i avloppsledningarna och risk för översvämning i fastigheter.

Torka ur fett i grytor och stekpannor med hushållspapper

och släng i bruna matavfallspåsen. När stora mängder fett och olja svalnat, håll det i tom pappersförpackning med skruvkork och släng i restavfallet. Matfett hör hemma i avfallet, inte i avloppet.

Läs mer på orebro.se/vattentips. ■

Örebro kommun tar över insamlingen av förpackningar

Från och med den 1 januari 2024 gäller en ny förordning om producentansvar för förpackningar, som innebär att kommunerna ska ansvara för att samla in hushållens förpackningsavfall. 1 januari 2027 ska insamlingen vara utbyggd i hela kommunen.

Syftet med förordningen är att öka återvinningen av förpackningar, att minska mängden förpackningar och förpackningsavfall samt att säkerställa att förpackningsavfall tas hand om på ett miljö- och hälsomässigt tillfredsställande sätt. ■

Spola bara ner kiss, bajs och toalettpapper

Toalettpapper är tillverkat för att lösa upp sig i vatten, medan våtservetter, hushållspapper och liknande drar åt sig vätska. När det spolats ner i toastolen bildas därför klumpar som orsakar stopp i ledningarna, kan orsaka översvämningar och utsläpp av orenat avloppsvatten i naturen.

Det är bara kiss, bajs och toalettpapper som får spolats ner i toastolen. Ställ en papperskorg i badrummet och släng övrigt skräp där. Lämna överblivna läkemedel till apotek och farligt avfall på återvinningscentral.

Läs mer på orebro.se/vattentips. ■

Minska risken för översvämning vid kraftiga skyfall

Klimatförändringarna ger kraftigare skyfall. Genom att ta hand om regn- och smältvatten, så kallat dagvatten, minskar risken för översvämning. Några prioriterade saker att se över som fastighetsägare är att skydda källargarage och källartrappor från översvämning, byta ut asfalt mot gräs eller grus och leda bort regnvattnet från byggnader.

Läs mer om hur du som fastighetsägare kan ta hand om dagvattnet på orebro.se/dagvatten. ■

En riktigt God Jul och ett Gott Nytt År
önskar vi på Landsbygdsenheten!